

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม และเพื่อประโยชน์ในการรักษาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งให้มีมาตรฐานเทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากลและสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับข้อ ๕ ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๓”

๒. ให้ใช้ประกาศนี้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำหรับสถาบันอุดมศึกษาใดที่เปิดสอนหลักสูตรนี้อยู่แล้ว จะต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๕

๓. ให้มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศ

๔. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศนี้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม

พ.ศ.๒๕๕๓

เอกสารแนบท้าย

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม

พ.ศ.๒๕๕๓

**มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาการท่องเที่ยว และการโรงแรม**

๑. ชื่อสาขาวิชา	สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	
ภาษาไทย	ศิลปศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยว) ศศ.บ. (การท่องเที่ยว) ศิลปศาสตรบัณฑิต (การโรงแรม) ศศ.บ. (การโรงแรม) ศิลปศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยวและการโรงแรม) ศศ.บ. (การท่องเที่ยวและการโรงแรม)
ภาษาอังกฤษ	Bachelor of Arts (Tourism) B.A. (Tourism) Bachelor of Arts (Hotel) B.A. (Hotel) Bachelor of Arts (Tourism and Hotel) B.A. (Tourism and Hotel)
หมายเหตุ	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมฉบับนี้ครอบคลุมเฉพาะปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ส่วนปริญญาบัณฑิตอื่น ๆ ที่มีการเรียนการสอนด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีตามชื่อปริญญาของตน และใช้เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นหลักในการพัฒนาหมวดวิชาเฉพาะ

๓. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ที่มีลักษณะสำคัญ คือ การบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาเป็นหลักสูตรวิชาชีพที่ทันสมัย เน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สาขาวิชานี้จึงมีศาสตร์ที่ครอบคลุมการวางแผนและการพัฒนา การบริหาร การบริการ การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ การตลาด การวิจัย ภาษาต่างประเทศ กฎหมาย และการอนุรักษ์ความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ การศึกษาสาขาวิชานี้ ผู้เรียนสามารถขยายองค์ความรู้ให้สูงขึ้นจนถึงระดับปริญญาเอกได้ บัณฑิตในสาขาวิชานี้สามารถประกอบอาชีพในการให้บริการ การปฏิบัติงานและการบริหาร ในหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจบริการอื่นๆ

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมพึงมีคุณลักษณะที่ตรงกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน ดังนี้

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตบริการและความรับผิดชอบต่อสังคมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
๒. มีความรอบรู้ทางวิชาการ และทักษะทางวิชาชีพในศาสตร์ทางการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีความสามารถในการปฏิบัติงาน การให้บริการ และบริหารจัดการเทียบเท่ากับมาตรฐานสมรรถนะทางวิชาชีพในภูมิภาคอื่นของโลก
๓. มีทักษะการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ เหตุผลและวิจารณญาณอย่างเหมาะสมเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ
๔. มีบุคลิกภาพดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในทุกระดับได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้และทักษะวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
๕. มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและภาษาต่างประเทศได้อย่างน้อย
  - ๑ ภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ รวมทั้งสามารถสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม
๖. มีความรู้และความสามารถในการใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผน การจัดการ และการพัฒนา

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

บัณฑิตในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย ๕ ด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

๕.๑ คุณธรรม จริยธรรม

- ๕.๑.๑ มีความซื่อสัตย์ สุจริต และสามารถจัดการปัญหาความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับกับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- ๕.๑.๒ มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ
- ๕.๑.๓ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ เป็นสมาชิกที่ดีและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการพัฒนา มีภาวะผู้นำ และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น
- ๕.๑.๔ มีวินัยในการทำงาน และปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม

๕.๒ ความรู้

- ๕.๒.๑ มีความรู้ในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและสาขาวิชาการโรงแรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างกว้างขวาง เป็นระบบ เป็นสากล และทันสมัยต่อสถานการณ์โลก
- ๕.๒.๒ มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๕.๒.๓ มีความรู้ในกระบวนการ และเทคนิคการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและต่อยอดองค์ความรู้ในงานอาชีพ

๕.๓ ทักษะทางปัญญา

- ๕.๓.๑ มีความสามารถประมวลและศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและความขัดแย้ง รวมทั้งหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ทั้งเชิงกว้างและเชิงลึก
- ๕.๓.๒ มีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ไปใช้ประโยชน์ในการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม และการปฏิบัติงานจริงตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม
- ๕.๓.๓ มีความสามารถประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภาคธุรกิจ และจากศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานให้เกิดประสิทธิผล

๕.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- ๕.๔.๑ มีความสามารถในการปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่และบทบาทของตนในกลุ่มงานได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ร่วมงานและแก้ไขปัญหากลุ่ม
- ๕.๔.๒ มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง และตรงตามมาตรฐานสากล

๕.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๕.๕.๑ มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๕.๕.๒ มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์และวัฒนธรรม
- ๕.๕.๓ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสาร รู้จักเลือกรูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับเรื่อง และผู้ฟังที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๕.๕.๔ มีความสามารถในการใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวลการแปลความหมาย และการวิเคราะห์ข้อมูล

๖. องค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือกเสรี และหมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตแต่ละหมวด และหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ในส่วนของหมวดวิชาเฉพาะ เนื่องจากสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมมีลักษณะบูรณาการความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เน้นทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ จึงต้องกำหนดเป็นกลุ่มย่อย ดังนี้

๑) วิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมายถึง วิชาที่เป็นความรู้พื้นฐานในวิชาชีพที่ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อม และเพิ่มศักยภาพในการศึกษาวิชาเฉพาะ

๒) วิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระ และองค์ความรู้เฉพาะด้านของสาขาวิชาที่กำหนดให้ต้องเรียน และเป็นวิชาที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ แบ่งออกเป็น

- วิชาเฉพาะบังคับ หมายถึง วิชาที่ผู้เรียนในหลักสูตรนี้จำเป็นต้องเรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด

- วิชาเฉพาะเลือก หมายถึง วิชาที่เพิ่มเติมจากวิชาเฉพาะบังคับ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามลักษณะงานอาชีพที่ตนสนใจ หรือเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานในระดับสากล

๓) วิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามที่ตนเองถนัด หรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาใด ๆ ก็ได้ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษา

๔) วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ ซึ่งเป็น การฝึกปฏิบัติงานแบบสหกิจศึกษา หรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแบบนับชั่วโมงต่อเนื่องกัน

โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยว) (รวม ๑๒๖ หน่วยกิต)

๗.๑	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
๗.๒	หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต
๗.๒.๑	วิชาพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต
๗.๒.๒	วิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต
	- วิชาเฉพาะบังคับ	
	(กลุ่มวิชาการท่องเที่ยว)	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
	- วิชาเฉพาะเลือก	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
	(กลุ่มวิชาความสนใจเฉพาะ)	ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต
	(กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศเพื่องานอาชีพ)	ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต
๗.๓	หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
๗.๔	หมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
	๗.๔.๑ ฝึกปฏิบัติงานแบบสหกิจศึกษา หรือ	
	๗.๔.๒ ฝึกงานแบบนับชั่วโมง ๔๐๐ ชั่วโมงต่อเนื่องกัน	

ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับจำนวนหน่วยกิตในโครงสร้างหลักสูตรได้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (การโรงแรม) (รวม ๑๒๖ หน่วยกิต)

๗.๑	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
๗.๒	หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต
๗.๒.๑	วิชาพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต
๗.๒.๑	วิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต
	- วิชาเฉพาะบังคับ (กลุ่มวิชาการโรงแรม)	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
	- วิชาเฉพาะเลือก (กลุ่มวิชาความสนใจเฉพาะ)	ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต
	(กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศเพื่องานอาชีพ)	ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต
๗.๓	หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
๗.๔	หมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
๗.๔.๑	ฝึกปฏิบัติงานแบบสหกิจศึกษา หรือ	
๗.๔.๒	ฝึกงานแบบนับชั่วโมง ๔๐๐ ชั่วโมงต่อเนื่องกัน	

ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับจำนวนหน่วยกิตในโครงสร้างหลักสูตรได้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาต้องการพัฒนาหลักสูตรให้มีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมร่วมกัน สถาบันอุดมศึกษาควรเฉลี่ยรายวิชาทั้งด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมให้มีจำนวนหน่วยกิตใกล้เคียงกัน และให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของกระทรวงศึกษาธิการ

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมได้จากการบูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และจากกรอบโครงสร้างสมรรถนะสาขาอาชีพด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมแบบสากลในระดับอาเซียน และระดับภูมิภาคอื่นของโลก มากำหนดเป็นกลุ่มความรู้หลัก ซึ่งถือว่าเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา และจัดเป็นกลุ่มวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร ดังต่อไปนี้

- ๘.๑ กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาสาระในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มหัวข้อ เนื้อหาสาระ รายวิชา และจำนวนหน่วยกิต ตามวัตถุประสงค์และเอกลักษณ์ของหลักสูตร

- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม (Introduction to Tourism and Hotel)
- ลักษณะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว (Tourist Characteristics and Behavior)
- จิตวิทยาการบริการ (Service Psychology)
- การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management)
- เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการท่องเที่ยวและการโรงแรม (Information Technology - for Tourism and Hotel)
- จรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายสำหรับการท่องเที่ยวและการโรงแรม (Professional Ethics and Laws for Tourism and Hotel)
- การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (Cross Cultural Communication)

๘.๒ กลุ่มวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มหัวข้อ เนื้อหาสาระ รายวิชา และจำนวนหน่วยกิต ตามวัตถุประสงค์และเอกลักษณ์ของหลักสูตร กลุ่มวิชาเฉพาะ จำแนกออกเป็น ๒ กลุ่มย่อย ดังนี้

๘.๒.๑ กลุ่มวิชาเฉพาะบังคับ ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต ได้แก่

(๑) กลุ่มวิชาการท่องเที่ยว (Tourism) ประกอบด้วย

(๑.๑) กลุ่มวิชาการวางแผน การจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยว (Tourism Planning, Management and Development) ครอบคลุมเนื้อหาสาระในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- การวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยว (Tourism Planning and Development)
- การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource Development)
- การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)
- การท่องเที่ยวชุมชน (Community-Based Tourism)
- การจัดการโครงการการท่องเที่ยว (Tourism Project Management)
- การสำรวจและวิจัยสำหรับการท่องเที่ยว (Survey and Research for Tourism)
- โลจิสติกส์สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Logistics for Tourism Industry)
- การสัมมนาการท่องเที่ยว (Seminar on Tourism)

(๑.๒) กลุ่มวิชาการดำเนินงานและจัดการธุรกิจนำเที่ยว (Tour Business Operation and Management) ครอบคลุมเนื้อหาสาระในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- การวางแผนและการจัดนำเที่ยว (Tour Planning and Organizing)
- การดำเนินงานนำเที่ยว (Tour Operations)
- งานมัคคุเทศก์ (Tour Guiding)

- การตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Marketing)
- การบัญชีและการเงินสำหรับธุรกิจนำเที่ยว (Accounting and Finance for Tour Business)
- การจัดการธุรกิจนำเที่ยว (Tour Business Management)
- การจัดการตัวแทนการเดินทางท่องเที่ยว (Travel Agency Management)
- การออกบัตรโดยสาร (Ticketing)

(๒) กลุ่มวิชาการโรงแรม (Hotel) ประกอบด้วย

- (๒.๑) กลุ่มวิชาการวางแผน การจัดการ และการพัฒนาการโรงแรม (Hotel Planning, Management and Development) ครอบคลุมเนื้อหาสาระในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
- การตลาดโรงแรมและการขาย (Hotel Marketing and Sales)
  - การบัญชีและการเงินสำหรับธุรกิจโรงแรม (Accounting and Finance for Hotel Business)
  - การวางแผนและพัฒนาธุรกิจโรงแรม (Hotel Business Planning and Development)
  - การสำรวจและวิจัยสำหรับการโรงแรม (Survey and Research for Hotel)
  - การสัมมนาการโรงแรม (Seminar on Hotel)
- (๒.๒) กลุ่มวิชาการดำเนินงานและจัดการห้องพัก (Hotel Room Operation and Management) ครอบคลุมเนื้อหาสาระในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
- การดำเนินงานและการจัดการงานบริการส่วนหน้า (Front Office Operation and Management)
  - การดำเนินงานและการจัดการงานแม่บ้าน (Housekeeping Operation and Management)
- (๒.๓) กลุ่มวิชาการดำเนินงานและจัดการอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage Operation and Management) ครอบคลุมเนื้อหาสาระในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
- การดำเนินงานและบริการอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage Service and Operation)
  - การดำเนินงานและบริการจัดเลี้ยง (Catering Operation and Service)
  - การจัดการอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage Management)
  - การจัดการภัตตาคาร (Restaurant Management)

- การดำเนินงานและการจัดการครัว (Kitchen Operation and Management)

๘.๒.๒ กลุ่มวิชาเฉพาะเลือก ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต ได้แก่

(๑) กลุ่มวิชาความสนใจเฉพาะที่ผู้เรียนต้องการจะเลือกเรียน ครอบคลุมหัวข้อที่สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำไปพัฒนาเป็นรายวิชาขึ้นเองได้ เช่น

- การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism Management)
- การจัดการการท่องเที่ยวทางทะเล (Marine Tourism Management)
- การจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism Management)
- การจัดการธุรกิจการบิน (Airline Business Management)
- การจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism Management)
- การจัดการสปา (Spa Management)
- การจัดการการประชุม นิทรรศการ และการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (MICE Management)
- การจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism Management)
- การจัดการอาหารนานาชาติ/ท้องถิ่น (International/Local Cuisine Management)
- การออกแบบอาหาร (Food Styling)
- การจัดการสโมสรและบาร์ (Club and Bar Management)

(๒) กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศเพื่องานอาชีพ หมายถึง วิชาภาษาต่างประเทศที่มีเนื้อหาสาระของความรู้ และทักษะที่ให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานแบบมืออาชีพในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยกำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า ๑ ภาษา

๘.๓ วิชาเลือกเสรี เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใดๆ ก็ได้ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษา ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๘.๔ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นการฝึกปฏิบัติงานแบบสหกิจศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์ หรือ ๑ ภาคการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต สำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแบบนับชั่วโมง ต้องมีระยะเวลาในการฝึกจำนวนไม่ต่ำกว่า ๔๐๐ ชั่วโมงต่อเนื่องกัน และควรพัฒนาระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้เป็นแบบสหกิจศึกษาสำหรับนักศึกษาที่รับเข้าในรุ่นต่อไป

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้เป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนดในมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม สถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน ประกอบด้วย

๙.๑.๑ กลยุทธ์การสอนในระดับหลักสูตร คือ การจัดลำดับการเรียนรายวิชาให้มีเนื้อหาสอดคล้องต่อเนื่องกัน ให้เกิดการพัฒนาความรู้ และทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน ให้สูงขึ้นตามระดับชั้นปี และให้มีการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ อย่างครบถ้วน

๙.๑.๒ กลยุทธ์การสอนในระดับรายวิชา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ได้แก่

(๑) การสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (student centered) มุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนในการตั้งคำถาม คิดวิเคราะห์เพื่อการค้นหาคำตอบที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ และจำเป็นในการศึกษาความรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเองเป็นหลัก มีการใช้สื่อและเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมในการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน วิธีการสอนจึงมีความหลากหลาย เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การมอบหมายงาน การอภิปราย การเรียนจากกรณีศึกษา / สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

(๒) การสอนแบบมุ่งเน้นสมรรถนะ (competency based) มุ่งเน้นวิธีการปฏิบัติพร้อม ๆ กับการผนึกรวมองค์ความรู้ จนผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพจากการเรียนรู้และมีทักษะการปฏิบัติงานได้จริง รูปแบบและวิธีการสอนมีหลากหลาย เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ การฝึกงานภาคสนาม การเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐาน ทักษะศึกษา การปฏิบัติงานแบบสหกิจศึกษา เป็นต้น

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๙.๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินหลากหลายวิธี โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การสอบ การนำเสนอผลงาน การทดสอบทักษะการปฏิบัติงาน การอภิปรายในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเอง โดยผู้สอน และโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๙.๒.๒ เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์ และแบบอิงกลุ่มตามพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบและกลไกในการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อยืนยันประสิทธิภาพของการประเมินผลว่า ผู้จบการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้อย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา กลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม อาจจะทำได้ดังนี้

๑. นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา โดยใช้แบบประเมินผลการเรียนรู้อันต่าง ๆ ที่ต้องการทวนสอบ

๒. คณะกรรมการสอบไล่ประเมินข้อสอบเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหารายวิชา และการให้คะแนนในแต่ละรายวิชา

๓. สถาบันอุดมศึกษาจัดสอบประมวลผลการเรียนรู้โดยรวมก่อนจบการศึกษา (Exit Examination) โดยใช้ข้อสอบกลางที่เห็นชอบโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาของกลุ่มเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา

๔. บัณฑิตใหม่ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้ประเมินหลักสูตร

๕. ผู้ประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติงาน และผู้ใช้บัณฑิตประเมินทักษะการปฏิบัติงาน โดยใช้แบบประเมินกลางที่เห็นชอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาของกลุ่มเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา

เมื่อดำเนินการทวนสอบแล้ว ให้สาขาวิชาจัดทำรายงานผลการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

ผู้เข้าศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมระดับปริญญาตรี ต้องจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษา และผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ / หรือของสถาบัน

การเทียบโอนผลการเรียนรู้อันสาขาวิชาระหว่างสถาบันสามารถทำได้เมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้รับการเผยแพร่หลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้ว และให้เป็นไปตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่อการศึกษาในระบบ พ.ศ. ๒๕๔๕ ส่วนการเทียบโอนโดยใช้ประสบการณ์ของผู้ที่จะเข้าศึกษา ผู้ขอเทียบโอนต้องผ่านการทดสอบผลการเรียนรู้ที่ต้องการเทียบโอนจากสถาบันอุดมศึกษาที่จะรับเทียบโอนโดยให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

๑๒. คณะจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมต้องมีคณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนตามเกณฑ์ ดังนี้

๑. จำนวนและคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ คือ มีจำนวน ๕ คน และในจำนวนนี้ต้องมีคุณวุฒิการศึกษาที่ตรง

หรือสัมพันธ์กับสาขาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ อย่างน้อย ๒ คน ในกรณีที่คณาธิการศึกษามีสัมพันธ์กับสาขาวิชา ควรมีประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาชีพตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒ ปี

๒. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ควรเป็นผู้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และ/หรือการโรงแรมที่แสดงว่ามีความรู้ความเข้าใจในระบบการทำงานของอุตสาหกรรมนี้

๓. สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา ใช้เกณฑ์มาตรฐานของนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full Time Equivalent Student: FTES) ระดับปริญญาตรีต่อจำนวนอาจารย์ประจำของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สาขาบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ บัญชี เศรษฐศาสตร์ การจัดการ การท่องเที่ยว คือ ๑: ๒๕

๔. บุคลากรสนับสนุนควรมีทักษะทางวิชาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีความรู้ความเข้าใจโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในห้องฝึกปฏิบัติ และสามารถดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ ในเบื้องต้นได้ สถาบันอุดมศึกษาควรจัดสรรจำนวนบุคลากรให้เพียงพอตามความจำเป็น และให้มีการพัฒนาด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอน และการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องให้การสนับสนุนและจัดการทรัพยากร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ดังนี้

๑. มีการจัดสรรทรัพยากรการเรียนการสอนสำหรับภาคทฤษฎีที่เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน เช่น ตำรา ห้องสมุด และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น
๒. มีการจัดหาและจัดการห้องปฏิบัติการสำหรับภาคปฏิบัติด้านการท่องเที่ยว และ/หรือ การโรงแรม
๓. มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งโปรแกรมสำเร็จรูปที่ทันสมัยสำหรับการดำเนินงาน และการจัดการในธุรกิจการท่องเที่ยว การโรงแรม และห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศเพื่องานอาชีพ
๔. มีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้นักศึกษาดูงาน ฝึกปฏิบัติในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาคณาจารย์สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาการ และทักษะวิชาชีพที่ทันสมัย ดังนี้

๑๔.๑ การปฐมนิเทศสำหรับอาจารย์ที่รับเข้าใหม่

๑. การจัดประชุมหรือการอบรมอาจารย์ เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา เป้าหมายของหลักสูตร และผลการเรียนรู้ที่มุ่งหวัง
๒. การจัดหาคู่มือการปฏิบัติงานอาจารย์ ให้เข้าใจระเบียบของสถาบัน การจัดทำหลักสูตร ประมวลการสอน และการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
๓. การเข้าร่วมสังเกตการณ์และฝึกปฏิบัติการสอน โดยใช้ระบบพี่เลี้ยง เพื่อศึกษากลยุทธ์การสอน และการวัดและประเมินผล

๑๔.๒ การพัฒนาและส่งเสริมทักษะทางวิชาการและวิชาชีพแก่อาจารย์

๑. การเพิ่มคุณวุฒิให้ถึงระดับปริญญาเอกตรงตามสาขาวิชา หรือสาขาวิชาที่มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยมีการวิจัยวิทยานิพนธ์ด้านการท่องเที่ยว และ/หรือการโรงแรม
๒. การผลิตผลงานวิจัย สาขาวิชาควรกำหนดเป้าหมายชิ้นงานวิจัยในแต่ละปี และควรพัฒนาระบบสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัย
๓. การดำรงตำแหน่งทางวิชาการ สาขาวิชาควรมีระบบการพัฒนาคณาจารย์ให้เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการของกระทรวงศึกษาธิการ
๔. การกำหนดภาระหน้าที่ และการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ทั้งการสอน การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการ โดยจัดระบบการเทียบเคียงทดแทนระหว่างงานด้านต่าง ๆ รวมทั้งมีระบบการพัฒนาจิตใจให้อาจารย์สนใจการให้บริการทางวิชาการตามความถนัด
๕. การเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ในสาขาวิชาและการวิจัย
๖. การฝึกอบรมโดยให้อาจารย์เข้าไปดูงาน หรือปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ (on the job training) ในประเทศ และ/หรือ ต่างประเทศ

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชานี้ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยมีตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน
(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และ ทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)

(๓) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา
(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา
(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา
(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว
(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
(๙) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี
(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐
(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑-๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอน/ปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ควรดำเนินการดังนี้

๑๖.๑ พิจารณาความพร้อมและศักยภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก อย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ. ๒ รายละเอียดของหลักสูตร

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมแล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมของตนมีคุณลักษณะเด่น หรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญา ปณิธาน และบริบทของสถาบันอุดมศึกษา และเป็นที่น่าสนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

๑๖.๔ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ. ๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ. ๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันอุดมศึกษาควรมอบหมายให้ภาควิชาหรือสาขาวิชาจัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

๑๖.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติ

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติตามข้อ ๑๖.๕ แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียด

ของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาวิชา

๑๖.๘ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละ รายวิชา และประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการ ดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตน รับผิดชอบ พร้อมปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ. ๕ (รายงานผล การดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ. ๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำ รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้อ อย่างน้อยตามแบบ มคอ. ๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็น จะต้องปรับปรุงหลักสูตร หรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้

๑๖.๙ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและ รายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ. ๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการ รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่า บัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้ หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร และ/หรือการดำเนินการของ หลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่

(Thai Qualifications Register: TQR)

เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา การ รับรองคุณวุฒิเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนในการเข้ารับราชการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) การรับรองคุณวุฒิเพื่อการศึกษาต่อ หรือทำงานในต่างประเทศ และเป็นข้อมูลสำหรับ ผู้ประกอบการ สังคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะสามารถตรวจสอบหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้ โดยสะดวก ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) เมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ ต่อไปนี้

- ๑๗.๑ เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษาก่อนเปิดสอน และได้แจ้งสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษา อนุมัติหลักสูตรนั้น

- ๑๗.๒ ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒ ปี นับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตรที่ได้พัฒนาปรับปรุงตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมที่ได้กำหนดตัวบ่งชี้ และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมกำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่
- ๑๗.๓ หลักสูตรใดที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตามเงื่อนไข ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป
- ๑๗.๔ กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป หรือเป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมกำหนดทุกปีหลังจากได้รับการเผยแพร่ หากต่อมาปรากฏว่า ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณา ถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา